

לזכרו של י

מעולם לא התפרע, לא העליב איש. היה ילד נהדר.

זכורה לי פעילותו בתנועת הנוער. הוא היה מדריך, והדריך היטב, על-פי ערכיו האישיים הגבוהים.

יום אחד, והוא רק נער, הפסיק את לימודיו והלך להגשים בקיבוץ! כי היה חייב להגשים. בהמשך חזר וסיים את חוק לימודיו ואת הבגרות, אך יחד עם זאת תמיד נטה להקשיב לצו לבו ולערכיו האישיים.

ישראל הביט בכל אדם בגובה העיניים. דיבר עם מזכירה כמו עם מנכ"ל. הסביר פנים, היה בעל רגישות אנושית מופלאה. כך שבכל מקום שבו עבד הוא הכיר אישית כל אחד מהאנשים שעבדו תחתיו, אם במישרין ואם בעקיפין. תכונה זו ניכרה בו עוד בתחילת דרכו, כשהיה יו"ר התאחדות הסטודנטים ובתפקידו כרכז כוח אדם בטכניון בחיפה. היא ליוותה אותו בדרכו בשגרירות בפריס, בתפקידו בביטוח הלאומי ובעבודתו רבת השנים עם הגמלאים והקשישים. זכור לי, שכאשר פרש מעבודתו בביטוח הלאומי הקדיש ישראל תקופה לא קצרה כדי להיפרד מכל אדם ואדם בכל סניף וסניף. כזה היה.

ישראל גילם באישיותו את מה ששלום עליכם כינה "מענטש". הוא היה בן-אדם וחבר בכל מובן המלה. חכם, פיקח, שמעולם לא השתמש בתכונותיו אלה לשום "קומבינה" ולשום גימיק. לא ספינים, לא דילים. לא מרפקים. איש ערכי מבפנים ומבחוץ. לא היתה לו שום פוזה והוא מעולם לא התיימר להיות. היה תמיד הוא עצמו.

בתפקידו כסמנכ"ל לענייני גמלאות בביטוח הלאומי גילה ישראל מידה גדולה מאוד של רגישות ואמפטיה לקשישים. הוא השרה מרוחו על כל הצוות, שבקלות יכול היה להפוך לבירוקרטי ולהתחבא מאחורי הסעיפים הקטנים. ישראל נמנע בכל מאודו מפרשנות שיש בה ניכור ו"כיסוי ישבן". ישראל היה אחר וכולם סביבו ידעו שעבודתם במוסד היא שליחות, ולא פקידות.

שוחחנו עם **גדעון בן-ישראל**, אחיו של ישראל ערד ז"ל, על אחיו הצעיר. גדעון העלה קטעי זכרונות מתוך ההיסטוריה העשירה של אחיו ישראל:

ההגדרה "תפארת אדם" מאוד הולמת את אישיותו של ישראל, אחי. יפה תואר היה ובעל נפש נקייה. תוכו כברו. כל מי שהכיר אותו כיבד וחייב אותו. היתה בו יושרה ייחודית.

ישראל נולד בשנת 1935 בבאר טוביה, כישראל בן-ישראל. כשמלאו לו שנתיים עברנו לירושלים. היינו שלושה ילדים: אחותנו הבכורה, אני ו"שרוליק". כך קראנו לו כשהיה קטן. אני זוכר את הבכי שלו. היה לו, לשרוליק התינוק, בכי מיוחד: דומה היה כי כל יגון העולם על פניו. הוא היה מעוות את פיו, 'מבשלי' את הבכי, וכשהיה בוקע - ידעת שבאמת קרה דבר נורא שבשילו שווה לבכות. מאוחר יותר קראנו לו שרולקה. כאחיו הבוגר - 12 שנים מפרידות בינינו - הייתי עבורו לא פעם, בתקופות רגישות בחיינו, גם אב. וישראל היה ילד טוב.

ישראל ערד 1935-2007

ישראל ערד - חבר המועצה, חבר המינהלה ויו"ר מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות משנת 1995.

במסגרת עבודתו רבת השנים בביטוח הלאומי היה בין יוזמי קרן 'מנוף' אשר ממשיכה לקדם את נושאי הבטיחות והשמירה על בריאות העובדים במדינה. נפטר ממחלה בסוף חודש פברואר השנה.

האני מאמין של ישראל ערד כפי שמתפרסם בכרטיס הביקור של המוסד לבטיחות ולגיהות:

עובדים ומעסיקים יקרים!

כל עובד חייב להיות מודע לסיכונים במקום עבודתו ולבצע את עבודתו בזהירות הראויה. על המעסיק להשקיע באופן עקבי בשיפור מצב הבטיחות והגיהות ולפעול בעקשנות לצמצום הסיכונים בעבודה. שיתוף פעולה של המעסיקים והעובדים בנושאי הבטיחות והגיהות בעבודה, ימנע סבל רב, ישפר את המוראל במקום העבודה, יגביר את התפוקה ויחסוך כסף רב למשק הישראלי.

הבה נטה כולנו שכם למאבק חסר פשרות בתופעת התאונות בעבודה ומחלות המקצוע.

ישראל ערד

יו"ר מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות

תאונות העבודה אינן רק איבוד ימי עבודה, הפסד שכר ונוק כלכלי כבד למשק, אלא, בראש ובראשונה, הן כרוכות בכאב, סבל, צער ופגיעה בחיי המשפחה. כולנו, המוסד לבטיחות ולגיהות, המעסיקים, העובדים ושאר הגורמים הקשורים בנושא, מצווים לעשות ככל שלא ידנו על מנת לצמצם את היקף תאונות העבודה ומחלות המקצוע על היבטיהן השונים, לשנן שוב ושוב את כללי הבטיחות והגיהות ולהקפיד על שמירתם כדי שנוכל לחזור הביתה בשלום.

המאבק בתאונות העבודה ומחלות המקצוע משותף לעובדים ולמעסיקים.

שראל ערד

בימים שבהם יצא לשליחות בשגרירות בפריס הבין את הבעייתיות שבשמו: ישראל בן-ישראל, ועוד ממדינת ישראל. "הם יהיו בטוחים שאני צוחק עליהם", אמר - ושינה את שם משפחתו לערד.

ברבות השנים נשא ישראל לאשה את מירה (מרים), בתו היחידה של איסר הראל המיתולוגי, איש שירותי הביטחון והמודיעין של ישראל. שלושה ילדים יש למירה וישראל: אורית, איתי ואילן, וגם נכדים חמודים. ישראל היה סבא פעיל בהחלט. בשנים האחרונות עברו השניים להתגורר בבית הוריה של מירה בצהלה. הוא שיפץ והשקיע והפך את הבית למקום מיוחד מאוד, אך לא הספיק ליהנות ממנו. המחלה הכריעה אותו.

מעולם לא חשבתי שיבוא יום ואספיד את אחי הצעיר. וכבר אני מתגעגע אליו. אני לא מכיר עוד איש כמו ישראל.

אילנה שרייבמן, סמנכ"לית גמלאות במוסד לביטוח לאומי עבדה לצידו של ישראל ערד במשך שנים רבות:

המפגש הראשון שלי עם ישראל ערד היה לפני שנים רבות. אני הייתי פקידת תביעות בראשית דרכה, וישראל - סמנכ"ל נערך. כבר בפגישה הראשונה היה ברור כי מדובר בסמנכ"ל מעורב, אכפתי וחם. ישראל הכיר אישית את מרבית פקידי התביעות בארץ, התמיד לבקר בסניפים והיה קשוב לצורכיהם. מדובר במנהל בעל כריזמה אישית יוצאת דופן, כמו גם יושר מקצועי ואישי, תכונות שהיו דוגמה לכל עובד ומנהל שעבד עמו. מעורבותו בנעשה במוסד לביטוח הלאומי בכלל, ובמינהל הגמלאות בפרט, היתה יכולה, יותר מכל, ללמד על הערכתו הרבה למוסד ועל מידת הזדהותו עם המטרות שלשמן הוקם מוסד זה.

תכונות אלה כשלעצמן ללא ספק מרשימות. אך, מיהו מנהל טוב אם לא אדם בעל מידה, אדם רגיש, אנושי ומבין, אדם שניתן לפנות אליו בכל בעיה, עם כל התלבטות, ולדעת כי הוא שם, קשוב ובעל עצה טובה. כמי שבמהלך שנות עבודתה זכתה במספר רב של שעות עם ישראל ערד, אני יודעת כי איש זה ניחן בכל המעלות הללו ובעוד רבות נוספות.

נפלה בידי הזכות לעבוד עם ישראל. זכות נוספת נפלה בחלקי להמשיך את דרכו. **יהי זכרו ברוך.**

לביטחון לאומי, וגם סיים אותו בהצלחה מרובה, ואף זכה לקבל את תעודת הסיום מידיו של יצחק רבין ז"ל. כזה היה.

ישראל היה תמיד מחובר לנושאי הבטיחות והגיהות. הרגישות שלו הופנתה גם לנפגעי תאונות עבודה. הוא היה כל-כך מעורה בעניינים, עד שהנהלת המוסד לביטוח לאומי החליטה להשאיר אותו בתפקידו גם לאחר פרישתו לגמלאות, ושנים רבות כיהן כיו"ר מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות, ובמקביל, ואולי בעיקר, מעת יציאתו לגמלאות כמנכ"ל עמותת עמ"ל - העמותה המרכזית למען הזקן בישראל.

מעניין ששנינו, שני האחים, בחרנו בחיינו בתחומים דומים, אפילו זהים: טיפול בגמלאים וקשישים ובבטיחות בעבודה.

ישראל היה מאוד דעתן ואדם "ללא מרפקים". הוא האמין בדברים - אך מעולם לא נדחף. לא רץ ולא העמיד את עצמו בראש התור. אני יודע, וכל מי שהכיר אותו ידע, שהוא היה ראוי לכל תפקיד, גם הגבוה ביותר בראש הסולם. ישראל היה איש של עקרונות וערכים, אך לא איש של פוליטיקה. התכונה המצוינת הזאת היתה לא פעם בעוכריו: מאבקים פוליטיים כאלה ואחרים עצרו את התקדמותו.

אך לא רוחו של ישראל תיפול. תחושת השליחות שלו נווטה למישור הציבורי והחברתי, ולא הפוליטי. זכור לי, כאילו היום, שכאשר לא נבחר לתפקיד הבכיר לו היה ראוי בכל קנה מידה - וברור היה שהיו מעורבים מהלכים פוליטיים מבחוץ - הוא יצא "להתאוורר" והלך לקורס הבכיר של המכללה

